

ŠIBENSKI list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Proslava 10-godišnjice osnivanja VIII. korpusa

Završavaju se pripreme

Desetogodišnjica osnivanja VIII. korpusa bit će najsvećenije proslavljena u Splitu 13. ov. mj.

U gradu i po selima vrše se poodavna obimne pripreme, kako bi i mi u toj značajnoj proslavi uzeli vidnog učešća. Sve tehničke pripreme, koje bi imale osigurati prijevoz učesnika sa našeg područja, nalaze se, tako reći, u završnoj fazi.

Na proslavi VIII. korpusa sudjelovat će u prvom redu bivši borce, predstavnici onih jedinica, koje su se u Oslobodilačkom ratu nalazile u sastavu VIII. korpusa, kao i oni naši drugovi iz grada i kotara koji su se borili izvan sastava VIII. korpusa. Ne samo bivši borce, nego i o-

stali naši ljudi iz sela i grada također će u velikom broju sudjelovati na ovoj značajnoj proslavi u Splitu. Toga dana mnogi će poći u živopisnim narodnim nošnjama, a seoski tamburaški zborovi, narodne gitarbe i RKUD »Kolo« uveličat će sa svoje strane ovu svečanost.

Povodom proslave 10. godišnjice osnivanja VIII. korpusa u gradu je zapažena osobita život. Na sastancima osnovnih organizacija Saveza komunista i Socijalističkog saveza radnog naroda govori se o značaju proslave. Pristupilo se popisivanju bivših boraca koji su se sudjelovali na proslavi, prikupljaju se novčana sredstva, vrši se prodaja prigodnih značaka i slično.

Poruka članova SSRN biskupu

Članovi Socijalističkog saveza radnog naroda sa bloka III. Obala uputili su Gradskom odboru SSRN pismo sljedećeg sadržaja:

»Osnovna organizacija SSRN bloka III. Obala na svom sastanku održanom 27. VIII. o. g. donijela je na prijedlog svojih članova jednoglasnu odluku, da preko vas poručimo biskupu Baraću, popu Radiću i Arneriću slijedeće:

Neka prestanu sa iskoristavanjem crkve kao mesta odakle sprovode svoju protunarodnu politiku.

Neka ne koriste religiozne osjećaje naših građana u svoje političke svrhe.

Članovi SSRN ogorčeni su njihovim neprijateljskim i prljavim radom kako u toku rata, tako i današnjim djelovanjem protiv vlastitog naroda koje jedino služi interesima Vatikan-a i talijanskih imperijalista.

Poručile im ukoliko ne prestanu takovim prljavim poslom, da članovi SSRN ovog bloka izjavljaju da nisu poželjni u našem gradu i da će biti prisiljeni odstraniti ih iz naše sredine.«

Bivši aktivni borce skupa s narodom izvršit će 5. ov. mj. marš prema Zatonu. U neposrednoj blizini mjesa organizirat će se logorovanje.

U nedjelju 6. ov. mj. uslijedit će istim putem povratak u grad, gdje će se prisustvovati svečanom otkriću spomen-ploča.

Prema dosadašnjim pripremama i pokazanom interesu može se zaključiti, da će ljudi najčešće proslaviti 10-godišnjicu VIII. korpusa, koji je odigrao tako značajnu ulogu u Oslobodilačkom ratu Dalmacije.

Gradska konferencija žena

SSRN za grad Šibenik održava u utorak 8. ovog mjeseca Gradsku konferenciju žena sa slijedećim dnevnim redom:

1. Referat sa diskusijom;
2. Biranje delegata za IV. kongres žena Jugoslavije.

Konferencija će se održati u dvorani Remontnog zavoda u 16 sati.

Pristup je sloboden.

Još jedan uspjeli podvig ekipe „Brodospasa“

Polovinom travnja o. g. ekipa »Brodospasa« iz Splita započela je pripremnim radovima oko vadenja talijanskog putničko-teretnog broda »Arboreae«, koji je 1943. god. bio potopljen u savezničkim lovaca na ulazu u Prokljansko jezero. Potopljeni brod dugack je 117 metara sa 6200 Brt.

Kako je prva faza radova već završena, to se očekuje da će brod biti podignut krajem rujna o. g. Nakon njegova podizanja na površinu, brod će biti otpremjen u jedno naše brodogralilište, gdje će biti izvršena potrebna rekonstrukcija. I tako, zahvaljujući zlaganju od strane poduzeća »Brodospas«, naša će trgovacka mornarica dobiti još jednu veliku plovnu jedinicu za putničko-teretni saobraćaj.

Kada bi trebalo birati samo delegata, onda bi se i sastanci brže održavali, ali u osnovnim organizacijama treba diskutirati o političkoj aktivnosti članova NOH-e, kulturnoj, prosvjetnoj i fiskulturnoj djelatnosti, rad članova u Socijalističkom savezu, učešće omladine ne zborovima birača, skupština poljoprivrednih zadruga i drugim javnim konferencijama, koje održavaju razna društva. Potrebljana je diskusija o privrednom razvitu i našim dostignućima, načinu u podizanju teške industrije, o političkoj situaciji danas i mjesto naše vanjske politike, treba stalno i blagovremeno objašnjavati članovima Narodne omladine. Tumačenje zakona o izboru i opozivu poslanika, objašnjavanje načrta uređa o novom privrednom sistemu, objašnjavanje i tumačenje o neprijateljkom utjecaju reakcionarnog dijela klera, informbirovštine, mačekovštine, i raznih ostatača bivših gradanskih stranaka, koji žele pasivizirati jedan dio članova Narodne omladine. To su, pored ostalih, zadaci na kojima treba da se angažira svaka organizacija Narodne omladine, jer je to i do sada bio sastavni dio rada Narodne omladine.

Iako su jasno postavljeni zadaci, još uvijek pripreme i živa predkongresna aktivnost nije zahvatila sve organizacije. Članovi Kotarskog komiteta na svojim terenima, općinski komiteti, predsjednici osnovnih organizacija i ostali članovi Sekretarijata trebaju sagledati stanje oko sebe, vrijeme koje nas dijeli do Kongresa i da se ozbiljno otpočne, kako bi se navrijeme izvršio zadatak.

Na ovom zadatku rukovodstvu Narodne omladine je

ŠIBENIK

Srjeda,

2. rujna 1953.

Izlazi tjedno

God. II. Broj 55

Cijena 7 dinara

Pred IV. kongres Narodne omladine

Djelatnost omladine na selu

Pienarni sastanak Kotarskog komiteta Narodne omladine Hrvatske, koji je održan koncem srpnja o. g. raspravljao je o političkoj aktivnosti organizacije i priprema za IV. kongres NOH-e. Na sastanku su uocene slabosti u političkoj borbi organizacije Narodne omladine protiv svih tuđinskih shvaćanja, koja normalno kocene razvitak socijalizma. Na osnovu zaključaka II. plenarnog sastanka CK NOH-e, XVII. plenuma CK NOH-e i stanja u osnovnim organizacijama, plenum je donio zaključak za poboljšanje rada organizacije u predkongresnim pripremama. Poslije toga održana su politička savjetovanja u općini Šibenik-Vranski (u dva centra) i Deverskama. Ovo je potrebno da učine i ostale općine, koje nisu održale savjetovanja. 28. VIII. 53. održan je sastanak sa predsjednicima općinskih komiteta u vezi sprovođenja odluka potenutog plenuma.

S obzirom da se Kongres održava 12., 13. i 14. X. o. g., plenum je zaključio da se odmah započne priprema u osnovnim organizacijama i da se sastanci za izbor delegata završe do 15. rujna, kako bi se mogla pripremiti kotarska konferencija, koja će se održati u drugoj polovini rujna o. g.

Kada bi trebalo birati samo delegata, onda bi se i sastanci brže održavali, ali u osnovnim organizacijama treba diskutirati o političkoj aktivnosti članova NOH-e, kulturnoj, prosvjetnoj i fiskulturnoj djelatnosti, rad članova u Socijalističkom savezu, učešće omladine ne zborovima birača, skupština poljoprivrednih zadruga i drugim javnim konferencijama, koje održavaju razna društva. Potrebljana je diskusija o privrednom razvitu i našim dostignućima, načinu u podizanju teške industrije, o političkoj situaciji danas i mjesto naše vanjske politike, treba stalno i blagovremeno objašnjavati članovima Narodne omladine. Tumačenje zakona o izboru i opozivu poslanika, objašnjavanje načrta uređa o novom privrednom sistemu, objašnjavanje i tumačenje o neprijateljkom utjecaju reakcionarnog dijela klera, informbirovštine, mačekovštine, i raznih ostatača bivših gradanskih stranaka, koji žele pasivizirati jedan dio članova Narodne omladine. To su, pored ostalih, zadaci na kojima treba da se angažira svaka organizacija Narodne omladine, jer je to i do sada bio sastavni dio rada Narodne omladine.

Kada je došao u selo Dr. Ivan Kibar, poslanik kotara u Saveznoj skupštini, bio je dočekan od čitave organizacije sa pjesmom uz harmoniku.

Oni primaju raznu štampu, i to: »Omladinski borac«, »Horizont«, »Borbuk« i »Šibenski list«. Citaju knjige, igraju šah, imaju političke preglede redovno, održavaju predavanja uz pomoć prosvjetnih radnika i redovno pripremaju omladinske zabave. U Pirovcu članovi Narodne omladine Hrvatske idu smjelo u susret IV. kongresa, samo se od omladinaca čuje: »da nam sekretar Saveza komunista i predsjednik komunisti više pomognu, a kad bi nas predsjednik poljoprivredne zadruge više razumio, uspije bi bili puno veći i bolji«.

U tvornici Lozovac sve osnovne organizacije su proučile zaključke i materijale XVII. plenuma CK NOH-e i već su održale sastanke na kojima su birani delegati za kotarsku konferenciju. U osnovnim organizacijama Gradini, Konjevratima, Lozovcu i Gorišu su također proučeni materijali i birani delegati za kotarsku konferenciju.

Neke osnovne organizacije Pirovac, tvornica Lozovac, Gradina i drugih koje su glavni dio priprema pred kongres završile, posluže za primjer omladinskim rukovodstvima, koja zaostaju u pripremanju svojih organizacija.

Srećko Bijelić

Jedna od mnogih

NAŠA ŽENA U NOB-i

Većina žena našega grada samoprijegorno je sudjelovala u NOB-i. Neke od njih pale su na bojištu, na fronti, ni u pozadini, a neke u logorima fašističke Njemačke i Italije. Pojedine su izvršile djela koja će generacijama naših žena i muškaraca svjedočiti o ljubavi za domovinu, slobodu i život u socijalizmu i podsticati ih, da i oni budu takovi, da ljube, štiju, čuvaju, razvijaju i branje slobodu i život što ih je na rod krvlju i znojem zidao.

Tihe, jednostavne, gotovo nezapažene domaće poslove su odlučni borce NOP-a, spremne i na najteže zadatke življu. Jedna od takvih patriotkinja i boraca Narodne revolucije je i Krunić Marketa rođ. Friganović.

Za NOP je počela raditi već u svibnju 1941. godine na sektoru Baldekin. Od nje, koja je do tada bila samo domaćica i nije se bavila politikom, partijskom organizaciju razvila je svjesnog i predanog borca za narodnu stvar u borbi protiv fašizma. Od početka NOB-e do pobedničkog svršetka, svibnja 1945. g., Marketa je neumorno izvršavala određene dužnosti i zadatke. Ona je ženama obašnjavala smisao i ciljeve NOP-a, raznosila leške, ispisivala parole po ulicama, čuvala stražu kada bi partijska organizacija održavala sastanak, prenosila vezu između organizacija u gradu. I t. d. Ali najpoznatija je postala po prenošenju na glavi ili drukčije raznog materijala: od hrane i tkanine do oružja. Smatranu je, uz ostale injene odlike u tom poslu i »najsrđenijom«: »ne bi se provukao ni vrag kada se ona provuće«, — govorilo se o njoj. Kad Marketa

danas kaziva o situacijama u kojima je bila i sama se zapita kakva ju je to srća prali. Nije joj nedostajalo hrabrosti. Kretnula se slobodno kao da nosi najobijčnije sivari, a ne materijal ili oružje za partizane. Ako je uhvate bila je pripravna da šuti, pa što bude. Danas se nasmije pa kaže: »Bit će da sam uspijevala zato jer nisam upadna, već slaba, mršava, malo pogurenja. To je njen objašnjenje »sreća« koja ju je pratila četiri pune godine. Ima u tome nešto istine, ali osnovna istina je da je Marketa bila svinjski borac NOP-a.

Jednom je — kaziva Marketa — otišla sa Baldekinu dolje kod klaponice, u crevara, da uzme u košaru ručne bombe i doneće ih na Baldekin. Napunila je košaru bombama a odozgo nabacala glavica kupusa i krenula natrag prema onom kamenu mostu šlospaja Baldekin i Rogač. Nosila je na glavi. Bombi je bilo oko četvrtdesetak, pa pomalo i teško.

Dolje na Rogaču talijanski vojnici su se kupali... Najednom je iza sebe čula jasan bat vojničkih cipela. Sustigao je jedan vojnik i stao hvatali za jednu ručku na košaru. Protrnula je. Pomislila je da je ovaj put gorivo. Uzbudjena nije odmah ni shvatila da onaj Talijan hoće da joj skine s glave košaru i pomgne nositi. Tako mu je dopustila da nosi: on za jednu a ona za drugu ručku. Drugi koji je čekao gore na glavnoj cesti zaprestio se kada je video tko s Marketom nosi bombe. Pomislila je da je uhapšena. Kad su izbili na cestu Marketa je zahvalila i htjela produžiti. Međutim Talijani nisu odmah dopustili. Pozvao je

još jednog vojnika, koji je znao hrvatski, pitao je kuda će s cvijećem i što će joj. Učinila se još slinjom i ispričala mu priču kako se za bombardiranja grada sklonila u Dubravu gdje je stanovala kod jedne žene, a sada je toj ženi umro sin, pa, eto, nosi to cvijeće. Nijemac je prihvatio priču, a nju samu nisu pregledali, jer joj na odjeći nije bilo ništa sumnjava. Ali prohlijeo se Nijemcima vidjeti kako to ona sjeđne na magarca. Marketa je računala da će magarca voditi, ili kad odmakne od Nijemaca na nj sjeti. Bojala se pred njima. Jer što će biti ako se suknu nezgodno podigne pa se ukažu žarki boje zastave. A Nijemcima, eto palo na pamet da baš pred njima sjedne na životinju. Oprala se, ali Nijemci ne popušljaju drže magarca i njoj pružaju ruku da joj pomognu. Nema druge nego na magarca. Objema rukama podvila je suknu (kao od prevelikog štida) i uverala se.

Žarki boje nisu se ukazale.

Tako je Marketa imala »sreću četiri godine, kada je okupator bijesnio i ubijao nevine, nemoran da odoli sili naroda, koji brani domovinu i ne štedi žrtve da bi sutra gradio bolji život u slobodi.

I godine poslije rata dokazale su da se i u razvijanju socijalizma u našoj zemlji ističe borba i pregalački duh većine naših žena, duh Markete, Ljubica Dinke, Vjere i ostalih, duh naših radnika i domaćica, naših majka i djevojaka. Takve su one a takvo mora da bude i potomstvo koje donose na svijet: naše, narodno, socijalističko.

Z.

Na ovom zadatku rukovodstvu Narodne omladine je

Protiv Jaruge!

Diskusija raste, a vodi prijeti — opadanje!

Druga nam je Krka i znamo je otkad znamo za se, znamo je u svim njenim aspektima, pri niskom i pri visokom vodostaju, u teškoj sparini ljetne tijine i pod prohladnom novembarskom naoblakom, kad Buk buči kao pobuna. Vratna Bakonju (nato bene, onog pravog, Matavuljevog, a ne onog izvitoperenog filmskog) znamo skoro napamet, odlično znamo »miloš božju», što već vjekovima hara onim »rakčkim« i »rimskim« krajem podjednako. Imamo pojma o provođenoj akumulaciji i o zalazu posljednih (t. j. feudalističkih) i o usponu prvih kapitalističkih vitezova. I još u nižegimnazijskim klupama sanjali smo, moglo bi se reći na momente čak i čuli, kao najlepšu pjesmu, što drug Jakovčev reče, pjesmu vode što protiče kroz moćne hidroelektrične centrale, koje iz hladne vode melju topli hlijeb kulture, blagostanja, slobode i nezavisnosti. Čak smo »projekti« risali...

Pa ipak!

Nismo znali što su to fenomeni krša, ni što je Krka, a najmanje smo znali tu činjenicu: koliko socijalizam — obavezuje... Danas je ona (ta činjenica) znana i pučkoškolcima, ali »pragmatičaru«, naravno, nel Zbog toga diskutiramo, a ja pišem ovu kozeriju, kozeriju ne toliko o samoj Krki, već prije povodom nje, a o mnogo važnijim, skromno govoreći, širim stvarima. Nikad nisam mislio da će takvu stvar pisati i trebalo bi da — ne treba, a ipak: trebal!

Ajmo dakle!

Usput rečeno, nema nikakove sumnje u zadatke i ciljeve socijalističke izgradnje. Treba svim snagama i s najvećim realnim žrtvama likvidirati zaostalost, izgraditi HE centralne kolikog ih se može više, jer su one pulsevi socijalizma, t. j. blagostanja. Neka punim kapacitetom radi naš »Boris Kidrič«! Nema nikakove sumnje da i jedan učesnik diskusije ima ili može imati išta protiv toga. Dakle?...

Pa ipak!

Raspis oko Krke traje već gotovo godinicu dana i, što je možda još značajnije, glasovi rastu, a način raspravljanja je od početka postao — čudan (to da ne kažem grub, pak na momente čak i neljalan). Jer, recimo, što bi to moglo da znači, kako da se objasni na pr. ova rečenica iz jedne »diskusije« u »Vjesniku«: »... tu se krije nešto drugo? Šta se krije? Saboterstvo, što? Mi smo, bogufala, nešto sasvim drugo nego ona čuvena (čudovitna), kako bi oni drugog nazvali) šestina svijeta le nema nikakove opasnosti da se bilo ko nađe kakvog »zgodnog« mesta, negde iza kakvog Urala. U nas, bogufala, »uralskim« metodama ni »sanatorijima« nema ni fraga, ali to ne znači da za to treba da bude mjesto takovim »fusse-nešto-drugo-krije« metodama, (koje zloban kozer može rastumačiti kao slične baš onima koje su nam — strane...)

No podimo pogomućnosti redom. Čitacima »Šibenskog lista« poznata su ugavljeno četiri dokumenta te diskusije o Krki. Za njih su to jedno i najznačajniji dokumenti, prvo zbog toga što su stvarno najznačajniji, a drugo, što su dva među njima lokalnog porijekla. To su:

1. članak druge M. Z-ića,
2. izjava Konzervatorskog zavoda Hrvatske i druga dra. I. Pevaleka (preštampano iz »Vjesnika«, »Šib. list« br. 52),
3. članak druge ing. Slj. Rešarovića i drugova (idem, »Šib. list« br. 53),
4. članak druge majora Gojka M. Jakovčeva.

Prije svega ču pokušati da kategoriziram te članke, i to zbog toga što mi se to čini vrlo značajnijim: članak, četiri skoro potpuno odvojena mišljenja, ili barem odvojene polazne točke, a pogotovo — četiri razna načina i argumentiranja. Ad 1. je članak vrlo dobromjeran, sine ira, napisan je pretežno s kulturno-turističkog gledišta i pomirljivo (ne kompromi-

slerski, da se razumijemo!), Ad 2. izjava maksimalno kompetentna, duboko fundirana, što čvrsto stoji na jedinoispavnom fundamentalu, na fundamentalu naučnom.

Ad 3. članak (u užem smislu) stručan i (oštro) polemičan.

Ad 4. dobromjereno-borben članak, (sazdan, međutim, borben se, na krivoj prepostavci, t. j. da je slav Konzervatorskog zavoda Hrvatske konzervaciono-estetsko-turistički, a ne istinskonaučan).

Po redu. Drug M. Z-ić, pledira za jednu »sretnu soluciju« u kojoj se dva najvažnija momenta (naučno-kažimo-turistički i elektroprivredni) ne bi potisala nego, dakako, naprotiv... upotpunjivala. Poluplovno se slžem, i, stvarno, postoji mogućnost. Ali on podcrta, odnosno daje najveće značenje baš onoj komponenti tog otvorenog

(Dokona, ali uzbudena i zabrinuta razmatranja povodom raspre oko Krke)

dinstven u Evropi, a rijeka Krka jedinstvena u svijetu, jedinstveno cudo prirode (tursko i ne, sporedno je) koje postoji i u već negdje drugdje, kao što bi to, na primjer, i kavana u vječnosti, ali: salu na stranu. Krš, kakav je bio kroz vekove i kakav je još danas, znači također i zaostarost i starijstvo, i u ekonomskom i u kulturnom smislu. Tako, međutim, nije mora niti smje oslati. Ali, također, u socijalizmu neima mesta vanašljivosti. Na tom jedinstvenom »cudu prirode« postoje već različiti zahtjevi. Oni su, međutim, ugavnom... .

v. i. z. »turistička komponenta«. Meni se, međutim, čini ocigledno, da argumentaciju za scuvanje nekog, bilo kult.-umjetničkog bilo prirodnog spomenika, (upravo, a u socijalističkoj zemlji pogolovo), no se i drže mnogo i neupoređivo duži i važniji razlozi negoli to ikad može biti bilokot i bilokav turistički razlog; čak i u onom slučaju... kad je po srijedi i takav turizam koji je vec dosegao stepen visokoorganizirane industrije, a kamoli kad je riječ o jednom vrijeđnom, i sami znamo da su nekad postojale, i ne prokljnemo ni kad ni poznalog ni nepoznatog upropastitelj nego samo ne shvaćamo, pak se i zgrazio, ili pak žalimo, kako je to on bio ili kako je to samo mogao biti takav barbarin, pogolovo u slučaju kad znamo da je upropastitelj bio svijestan što u propašćava. Zgrazio se i... mobilizirano se, duhovno i materijalno, da sprečimo svako buduće barbarško uništenje divota i vrijednosti, jer te divote nikad nismo daživjejili i samo znamo da su nekad postojale, i ne prokljnemo ni kad ni poznalog ni nepoznatog upropastitelj nego samo ne shvaćamo, pak se i zgrazio, ili pak žalimo, kako je to on bio ili kako je to samo mogao biti takav barbarin, pogolovo u slučaju kad znamo da je upropastitelj bio svijestan što u propašćava. Zgrazio se i... mobilizirano se, duhovno i materijalno, da sprečimo svako buduće barbarško uništenje...

I sad... imamo pred sobom baš sličan slučaj. Mi savršeno, t. j. još više, naučno znamo što znači Krka i njeni slapovi. Sam Skradinski Buk, strahujem, da je barem u ovom momentu, skoro svaka nuda, učlanje i vjera u ilo »sretnu soluciju«, praktički, sasvim lanana... tako toka ne bi smjelo biti, t. j. »sretnu soluciju« nikako ne bi smjele doći u piljanje, iim prije sloborno postoji, ali aymodajte!

Što se tiče izjave Konzervatorskog zavoda i druga dra. Pevaleka (a kasnije i druga dra. Preloga), lu je, priznaje li se nauka i naučni argumenti, suvišno dodali jednu jednu riječ: u cijelosti i osvijedočeno potpisujem poziciju: Jaruga ili Skradinski Buk! (Vidi dalje, člaoče, i maj strpljenja!) Tek ču, po »kozarskoj dužnosti«, im povodom iznijeli nekoliko, po mom uvjerenju, misli, doduše općepoznatih, ali često zanemarivanih.

Jaruga ili Skradinski Buk!

Na žalost i druga Z-ića, i moju i svačiju stvar složi tako i nikako drugačije. Izgrađena Jaruga — razgrađen i uništeni Skradinski Buk.

A na piljanje: a naš industrijski bazar? bez kolebanja odgovaram, da je... (dosad praktički počinjeno) — ne mora biti Jaruga. Postoji rješenje, doduše, »uz povećanje materijalnih izdataka«. Pokušat ću da obranim takovo rješenje.

Krš predstavlja naročili, moglo bi se reći, čudesan prirodni lemn, od kapitalnog naučnog interesa i, također, općenacionalnog značenja. Ovdje je dovoljno spomenuti neke njegove aspekte: ponornice, krška polja, crljenici, spilje, životinjske i biljne endemite i t. d. Taj fenomen nije razvijen samo u našoj zemlji: ima ga i drugdje (na pr. u južnoj Francuskoj i drugdje), ali nigdje nije tako lemnito izrazit kao u našoj zemlji. To je još jedna, da kažem, slava i iznimno bogatstvo naše domovine. Njegovo ime (krš — kao i krško polje), ušlo je doslovce u svjetsku naučnu terminologiju, (ako i rječnikom obliku, Karst, Kars, jer smo donedavno bili austrijska kolonija). U sklopu krša Skradinski Buk je je-

fice, ni od knjeginje, ni od carice!

3. U tom, trećem, članku nakon bučnog polemičkog slapa, što na kraju čujemo: »Pa šta, ako i propadne Buk, što (kaže se, doduše, op. Sl. F.) neće biti slučaj, važnije je nekoliko desetaka hiljada ljudi! — Ja to tako tumačim: niti autori nisu foliko uvjereni u vlastite argumente, koliko u vlastiti projekt!«

Drug major Jakovčev pledira za

izgradnju Jaruge, tačnije za izgradnju HE centrale, i ne samo jedne vandalički, ali, kako rekoh, postoji najočitije rješenje, t. j. alternativa t. zv. »odredenog povećanja materijalnih izdataka«. Pogazimo li u pogledu slava Konzervatorskog zavoda, pogrešna je pretpostavka. Kao što je već iz gornjega jasno, niti je Konzervatorski zavod konzervativan, niti su njegovi molivi i gledišta estetsko-turistički. Baš taj element (estetsko-turistički) igra u slavi Konzervatorskog zavoda najmanju ulogu. Riječ je o Skradinskom Buku, o Krki, o socijalizmu. A inače, sve što je drug Jakovčev napisao o toj našoj riječi, o ljudima tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Skradinski Buk, a ljudi tog kraja i o njihovom teškom životu, sve ono što reče o pjesmi vode u hidroturbinama, o Bakonji i Bakonjićima, o našim novim ljeputama, sve ono o našoj industriji i, konačno, o našim turistima, što u masama razgledavaju i još će više razgledavati naše prirodne ljepote i, s još većim ponosom, ljepote koje su sami svojim trudom izgradili — Sk

Diskusija o Gradskoj vijećnici

Pretjeravanja

Povodom moga članka izšlog nije odbacio, nego ga je i pozdravio broj 53 »Šibenskog lista«, u više, izrazivši se, da bi on, u tom kojem sam zastupao mišljenje da bi slučaju, imao smionosti ukasiti kakovoreni prostor na spratu Gradske vijećnice mogao prikladno poslužiti SEZONSKOJ KAVANI, — našao sam na odlučnu reakciju dvojice dobromanjernih Šibenčana u člancima lista od 26. 8.

Oba pišca slažu se u tome, da bi to bila neka vrsta sakrilegija, — samo što pisac prvog članka usvaja moj predlog da se Vijećnica ne smije nikakvom sredstvom zatvarati, dok drugi zagovara zatvaranje Vijećnice sredstvom stakla.

Glede ovog posljednjeg odmah mi je odgovorit, da bi to staklo, taj stakleni zid, u svakom slučaju oduzeo Vijećnicu današnji njezin izgled i ljepotu, jer, — što refleks svjetla na tim staklima, šlo zaštine zavjesu s nafarnje strane (koje bi u tom slučaju bile neophodne), opšteki bi slavarele utisak slijepog zida, — i takav zid bi bio neupoređivo do predrađenjega. — Predrađeni zid, sa svojim velikim renesansnim prozorima, arhitektonski je ipak prevarač Vijećnicu u palatu, a novi bi je prevarač u pravi MODNI MAGAZIN. Mislim da će se svakotin s time složiti, i da će slijedom loga, svako zatvaranje Vijećnice, bilo kakvim sredstvom i načinom, otkloniti, kao rješenje koje nikako ne dolazi u obzir.

Ostaje sada ponovo otvoreno pitanje, u što upotrebiti takvu Vijećnicu.

Nesumnjivo, da se otvoreni dio Vijećnice ne bi mogao upotrebiti ni za što, osim za šetanje, odmaranje i promatranje katedrale. Pa već kad je tako, zašto onda ne bi mogao taj, n. pr. promatrač katedrale, na toj terasi Vijećnice, još suviše i sjesti i hladnim pčem se rashladiti? Eto, to me navelo na misao sezonskoj i profanim slamačnim foteljima, na koje se profesor Fulgos i toliko ljudi. Međutim, profesor Fulgos je mogao tako zaključiti, da bi ta sezonska kavana bila samo danju otvorena, i da bi, redi jamstva njezinog ugleda, bila vođena u režiji neko mjesne turističke ustanove. Dakle, ni govora o nekakvoj svrzi, plesanju ili drukčijem profaniranju toga mjeseta.

Ideju o sezonskoj kavani sam iznio jedne večeri i uvaženom arhitektu Biliniću, čije je djelo današnja obnovljena Vijećnica, — te on, ne samo što takav prijedlog

Dr. A. J.

ŠIBENIK
KROZ T J E D A N

Kinematografi

TESLA: premjera američkog filma u bojama — KROZ MISSOURI — Dodatak: Filmske novosti br. 30. (do 7. IX.) Premijera američkog filma u bojama — PLOVEĆE KAZALIŠTE — Dodatak: Filmske novosti br. 31. (8.-14. IX.) SLOBODA: premjera talijanskog filma — LJUBAV I OTROVI — Dodatak: Svileni konac. (do 7. IX.)

Dežurna ljevkarna

Službu vrši I. narodna ljevkarna — ulica Božidara Petranovića.

Iz matičnog ureda

RODENI

Maja, kći Aleksandra i Zite Grubelić; Smiljka, kći Ive i Milenke Špadina; Tomislav, sin Jere i Eve Škorić; Draženko, sin Filipa i Marije Čorak; Viinko, sin Marijana i Anke, Šeđerija; Snježana, kći Ante i Veseli Klarić i Meri, kći Krste i Marije Kralić.

VJENČANI

Grgas Vladimir, grad. tehničar — Ležaja Dinka, domaćica i Gulin Dane, učitelj — Jurišić Dragica, učiteljica.

UMRLI

Barišić Marko Zorkov, star 8 mjeseci; Repanić Tomislav Ivin, star 5 mjeseci; Zorzin Katica pok. Iven Lovre, stara 49 godina; Pajdek Lovrić Ana pok. Bartula, stara 79 Slavko Paškin, star 11 mjeseci i godina.

SAOBRAĆAJNE VEZE

Vlakovi

Polazak iz Šibenika

Putnički za Split u 2.36 sati

Ubrzani za Zagreb (veza Split) u 8.56 sati

Putnički za Zagreb u 15.18 sati

Brzi za Zagreb (veza Split) u 18.43 sati

Ubrzani za Zagreb (via Bihać) u 22.39 sati

Dolazak u Šibenik

Putnički iz Splita u 1.21 sati

Brzi iz Zagreba u 6.20 sati

Putnički iz Zagreba (veza Split) u 12.50 sati

Putnički iz Splita u 17.35 sati

Ubrzani iz Zagreba (veza Split) u 21.19 sati

Parabrodi (brza pruga)

Polazak iz Šibenika

Za Rijeku ponедjeljom, utorkom i petkom u 21.20 sati, srijedom i nedjeljom u 21.40, subotom u 21.20 sati.

Za Split—Dubrovnik ponedjeljom i srijedom u 3.50 sati, utorkom i subotom u 3.45, četvrtkom i nedjeljom u 2.50, petkom u 3.50 sati.

Dolazak u Šibenik

Iz Rijeke ponedjeljom i srijedom u 3.40 sati, utorkom i subotom u 3.35, četvrtkom i nedjeljom u 2.40, petkom u 3.40.

Iz Splita—Dubrovnik ponedjeljom, utorkom i srijedom u 21.10 sati, srijedom i nedjeljom u 21.30, subotom u 21.10 sati.

Zavod za socijalno osiguranje — ŠIBENIK

TRAŽI

VIESTU IZ NAŠEGA GRADA

Potrebna je i kontrola građana na tržnici

Zbog prilično lake zarade, do nu. Iznimku je u tome činio Petar koji su dolazili Vlade Ložić, Dun Perčin, koji se bavio preprodajom koju su pošli njihovim putem. Andelo Roša, Ljubica Klarić i drugi, nije sitne galanterijske robe. Andelo nikako čudo da su se našli pojedinci, koji su pošli njihovim putem. Lasan iz Vodica preprodavao je vino, rakiju, kvasinu i slično, a Josip Ovdje se radi o izvjesnom broju Kardun vršio je preprodaju gumenih građana, koji su se sve do nedavno pojavljivali na tržnici, vršeći preprodaju raznih artikala, ma dozvolu od nadležnog državnog organa. Metod njihova rada bio je potpuno identičan sa onim, kojim su se sluzili i dotični piljari.

Josip Protega, Matija Bašić, Ana Erak, Kata Kunčić, Ana Rupić, Kats Smrdelj, Petar Perčin i Bepina Bujas, svi iz Šibenika, te neki sa područja kotara kao Andelo Lasan iz Vodica i Josip Kardum iz Nunića, takođe su došli do zaključka, da je tržnica mjesto najsigurnije i najlakše zarade. Oni su gotovo sav svoj posao sveli na kupovanje ulja ili raki, koju je platilo 190 dinara po litri, te je zatim prodao točioni poljoprivredni zadruge Bilice po tržnicama u Šibeniku, Drnišu i Kninu 290 dinara.

Velik uspjeh našeg mladog kompozitora

U nizozemskom gradu Biltovu 29. kolovoza o. g. završen je »Medunarodni muzički tjedan« s ciljem da propagira ne samo djela mlađih nizozemskih kompozitora već i ostalih mlađih muzičara drugih zemalja. Na ovom festivalu stigle su brojne kompozicije iz mnogih evropskih država. Festivalski žiri je nakon detaljne analize izabratio kao najbolje kompozicije samo pet raznih zemalja. Medu njima se nalazi i kompozicija mladog kompozitora, a inače sugradinina Lovre Županovića, koji je na medunarodnom glazbenom polju stekao na taj način veliko priznanje. To je bez sumnje do sada njegov najveći uspjeh, koji predstavlja afirmaciju muzičkih izraza mlađih Jugoslavena. Njegovo djelo Gigue za violinu i klavir 27. prošlog mjeseca prednosi je nizozemski radio. Obzirom da je Nizozemska zemlja bogata muzičkim stvaranjima i bogatom tradicijom, onda je uspjeh mladog Županovića utoliko veći.

Lovre Županović rođen je u Šibeniku 1925. godine. Nedavno je završio filozofski fakultet i muzičku akademiju u Zagrebu, kao učenik prof. Mile Cipre. Sad je profesor muzike u jednoj zagrebačkoj školi. 1947. godine nagrađena je jedna njegova masovna pjesma. Na studentskim Majskim festivalima u Zagrebu izvedeno su neka njegova djela, a u posljednje vrijeme neke od njegovih kompozicija nađene radiostanicu Zagreb i Beograd. Gotovo sav svoj rad sproveo je na pisanje komorne muzike. Tako je komponirao Sonatu za klavir, Varijacije za violu i klavir, Sonatinu za oboju i klavir i dr.

Mladom kompozitoru na njegovom velikom uspjehu od sreću čestitamo!

Prigodom Zagrebačkog velesajma

»Putnik«
priređuje izlet

»Putnik« — Šibenik prigodom ovogodišnjeg Zagrebačkog velesajma priređuje petodnevni izlet do Kurnovca, rodnog sela maršala Titova. Cijena za polazak i povratak iznosi 4.000 dinara. Prijava za izlet mogu se podnijeti »Putniku« nadalje do 10. ov. mja.

Osudjeni zbog nedozvoljene trgovine

Prošle srijede na ljetnoj pozornici izvedeno je veoma uspješno baletno veče. Pored naših renomiranih plesnih majstora Ane Roje i Oskara Maruna Petrovića, nastupile su članice Internationalne baletne škole. Na programu su bile izvedene pojedine točke Chopina, Grieg-a, Kosme, Saint-Saënsa, Čajkovskog i t. d. Priredbu je organizirao Savez kulturno-prosvjetnih društava za grad i kotar Šibenik. Publike, koja je do posljednjeg mjeseca ispunila gledalište, toplim aplauzom nagradila izvođače.

ZAVOD ZA SOCIJALNO OSIGURANJE — ŠIBENIK

STRUČNOG SLUŽBENIKA ZA ŠEFA FINANCIJSKOG ODSJEKA. PLAĆA PO OSNOVNOJ UREDBI I POLOŽAJNI DODATAK. — JAVITI NA GORNJU ADRESU ILI TELEFON 4-51.

Nastaviti će se radovi na obali V. Krstulovića

Obala Vicka Krstulovića, koja je u toku rata teško stradala, obnavlja se punim tempom. Radovi na ovom dijelu gradske obale započeli su još prošle godine i dosad je ona dogotovljena na ukupno dužini od 250 metara. Koliko saznajemo radovi na preostalom dijelu ove obale do gradskih ribarnica nastaviti će se još u toku ove godine, tako da ćemo u najskorije vrijeme imati zaista lijepo uređenu obalu.

Sličice iz grada

NOVA ŠKOLSKA GODINA

Školski praznici prohujali su kao vječar, a učenici su, saku-pivši nove snage, spremni da se ponovno uhvate u koštač s knjigom. Nekima je i žao što su praznici tako brzo prošli, dok su oni, koji po prvi put stupaju u školu, jedva dočekali početak školske godine. Gradske ulice poprimile su sasvim drugačiji izgled, postale su živjele, prepune su školske mlađeži od jutra do navečer. To najbolje mogu osjetiti građani našeg grada. U svim pravcima, koji vode do pojedinih gradskih škola, kreću nebrojene kolone omladinaca-ki i ujutro kao i u ranu poslje podne. I brodovi lokalnih prugu dovoze mnogo veći broj putnika nego do sada. Knjižare i papirnice u gradu takođe su oživjele. To se najbolje ogleda po pojačanom prometu, koji su imale posljednjih dana. A iz školskih zgrada, u kojima je donedavno vladala duboka tišina, ponovno se čuje žamor vesele mladosti.

UMJETNA KIŠA

Vjerovali ili ne, ali to sam već nekoliko puta i sam imao prilike da na svojoj koži osjetim. U ovim toplim danima zaista je i ugodno na bilo koji način rashladiti se. To neki čine uzmajući hladno piće ili sladoled. Međutim, ta sredstva nisu sasvim dovoljna. Stoga vam preporučam da u večernjim satima učinite »dr« ulicom Vladimira Nazora pa dalje, ukoliko vam nije teško, u ulicom Andrije Kačića. Jer, građani, koji tamо stanuju mnogo obožavaju cvijeće, pa ga naveče polivaju, a vama omogućaju da se svježom kišicom lijepe zashladite.

NOVA VRST »SPORTA«

Naši nogometari T. i B. uveli su novu vrst »sporta« na domaćem igralištu. Neki od gledalaca divili su se njihovim podvizima. Međutim, dok je prvi udarao protivnika svojom vlastitom glavom, došao je ih netko na ovakav nečiniskorišta.

Jedino zajedničkom intervencijom svih mjerodavnih faktora

može se sprječiti pojedince da na ovakav način usporavaju poboljšanje životnog standarda naših ljudi. Time ne samo da doprinosimo streljenu priliku na našem tržaru i uopće u gradu, već i samim tim ljudima dajemo mogućnost da razmisle o svom načinu rada i da napuste ono što nije dostojno svakog čovjeka.

Kada sve ovo imamo u vidu, onda

vidimo da je rad organa Trgovinske inspekcije ilekako važan i naporan. Njima je povjerena velika i odgovorna dužnost u našem društvu. Briga o pravilnom poslovanju u trgovini je ujedno briiga i o svakom našem radnom čovjeku, o zaštitili njegova platnog fonda, kao i poboljšanju njegova životnog standarda.

Zbog toga i odnos naših grada-

na prema organima Trgovinske

inspekcije treba da bude adekvatan i temeljni.

Ima i lakavih pojave da pojedini građani

organiziraju učenike da

ne uči učenike da

USLOVI ZA RAZVOJ TURIZMA U NAŠEM GRADU I KOTARU

(2) Jadrija

O kupalištu Jadrija bilo je već govora posebno kao kupalištu grada Šibenika. Međutim, njena turistička upotrebljivost je mnogo šireg značenja, jer ona dolazi u obzir i kao samostalno ljetovalište i odmaralište. Velik broj šibenskih porodica provede svoj godišnji odmor na Jadriji stanujući u t. zv. obiteljskim kabinama. Osim toga, velik broj stranaca koristi Jadriju kao ljetovalište tako, da svake godine pristupe sve veći broj turista iz svih krajeva naše zemlje za dodjelu tih obiteljskih kabina, koje predstavljaju bar za sada jedino konacište na kupalištu. No, uslijed nedostatka prave i potpune ugostiteljske službe, kupalište Jadrija nije moglo poprimiti u turističkom pogledu ono značenje kojemu po prirodnim uslovima nesumnjivo pripada. Trebalo bi, dakle, riješiti pitanje turističke namjene i eksploatacije kupališta. U tom pogledu u prvom redu treba istaći da bi Jadrija po svojoj prostornosti, pored više stotina dapače i hiljadu dnevnih kupača, mogla da primi od 800 do 1000 stalnih gostiju, jer su njeni mogućnosti proširenja neograničene. Sistem obiteljskih kabina, koji se pokazao veoma prikladnim, trebalo bi da odredi način njene ugostiteljske izgradnje. Prema tome, gradnja nekog većeg hotela, barem za sada, ne bi trebala da dode u obzir. Mišljenje smo, da bi bilo najbolje pristupiti ostvarenju ranijeg postojećeg plana t. j. gradnji wikend kućica koje bi uprava kupališta preko godišnje izdavala strancima u najam. Te kućice niske građnje trebale bi, da osim namještene spaonica i jedne terase, posjeduju još dvije nuzprosorije. Kako sistem postojanja vlasništvene kuhičine ne bi bio bas zgodan, to bi opskrba gostiju trebala da se ujavi postojanjem jednog centralnog restorana odnosno ugostiteljskog objekta, koji bi, pored restorana, sadržavao neophodne društvene i sve ostale pomoćne prostorije. Gradnja ovih wikend kućica ne mora da isključuje nastavak gradnje obiteljskih kabina, ali bi takav gradnju trebalo prepustiti isključivo lokalnim sredstvima i mogućnostima. S druge strane način izgradnje i smještanja obiteljskih kabina morao bi pretrpjeti i bitne izmjene. Naime, umjesto tvrdih, teških i cementnih kabina morao bi se izgraditi jedan savsin novi tip, koji bi imao estetski i kulturni izgled, noseći u sebi obilježja lake i potkreplene gradnje.

Prema tome, najnužniji plan ugostiteljske izgradnje na kupalištu Jadrija trebao bi da sadrži:

1. izgradnju jednog modernog restorana, koji bi se, pored otvorene i zatvorene blagovaonice i moderne kuhičine, sastojao još iz drušvenih prostorija, sportske dvorane i prostorije za ambulantu;

2. wikend kućice sa početnim kapacitetom od najmanje 200 ležaja;

3. izgradnju obiteljskih kabina novog tipa, a eventualnog i jednog manjeg pensiona.

U vezi ostvarenja tog plana potrebno je razmotriti i osnovne uslove t. j. pitanje vode i osvjetljenja. Dok opskrba Jadrije s električnom energijom ne zadaje osobite teškoće (električna mreža provedena je do tvrdave sv. N. kole), dotle je problem vode mnogo teže naravi. Sadašnja opskrba Jadrije vodom provodi se sistemom čarjenje. Taj sistem danas ne zadovoljava njene turističke potrebe. Stoga se nužno nameće pitanje opskrbe kupališta životom vodom. I ovo bi se pitanje dalo bez većih teškoća rješiti, jer je u blizini kupališta — na Srimi nedavno pronađen jedan izvor žive vode. Za sada je nemoguće točno odrediti opseg izgradnje vodovoda, pošto bi prethodno trebalo ispitati kapacitet samog vreda i tek onda ustanoviti visinu troškova za njegovu izradu.

Vrlo važan faktor za daljnji turistički razvitak Jadrije bez sumnje predstavlja gradnja projektilanog puta kojim bi kupalište preko Martinske vezivao i s turističkom cestom Šibenik-Zadar. Na taj na-

čin Jadrija bi, pored morske veze sa Šibenikom, dobila i koprenu. Izgradnjom te ceste, koja bi prolazila uzduž šibenskog kanala, kupalište bi dobilo još jedno krasno šetalište, koje bi ujedno i za naš grad bilo od najveće vrijednosti.

Zlarin

Turističke prednosti i atrakcije ovog otoka su mnogostrane. U prirodnom pogledu Zlarin posjeduje sve ljepote i draži naših dalmatinskih otoka, a kao odmaralište i ljetovalište on ima mnoge prednosti u odnosu prema drugim kupališnim mjestima na otocima. Glavna prednost izražena je u minimalnoj udaljenosti od grada. Naime, Zlarin je od Šibenika udaljen svega tri i po morske milje, a kako put vodi prirodno zaštićenim morskim kanalom, to ne postoji mogućnost prekida saobraćajnih veza, koje inače na drugim otocima mogu turiste da dovedu do veoma neugodnih situacija.

Položaj i klimatski uslovi Zlarina su dosta povoljni. Mjesto je izgrađeno nalik na malu luku, koju zatvara gat u dužini od preko 100 metara na koji mogu da pristanu i najveći putnički parobrodi. Glavna karakteristika mjesa je savršena čistoća, koja mu daje mnogo svježine i privlačivosti, a što za turiste predstavlja važan faktor. Turiste naročito prvlači lijepa i bogata narodna nošnja, koju su žene još i danas sačuvale. I lov na koralje, kojim se na Zlarinu bave jedino Zlarinjan, također, pobudjuje velik interes kod turista.

U prirodi otoka Zlarina značajno mjesto zauzima turizam i ugostiteljstvo. Kakovi su turistički i kupališni uslovi otoka Zlarine? Prostor oko samog mjesa ispunjen je borovom šumom, koja i na oslastom dijelu otoka zauzima sve veće površine. Računa se, da će kroz 20 godina čitav otok obrasti borovom šumom, te i u tom pogledu predstavljati rijetkost među našim krševitim otocima. Dio otoka, koji je okrenut prema zapadu predstavlja u turističkom i kupališnom pogledu najvažnije mjesto. Tu je obala plitka, većim djelom ispunjena finim pijeskom, dok je more uvek kristalne bistrine i čistoće. Zlarin, iako je relativno mali otok, obiluje vrlo lijepim položajima za šetnju bilo to uz more bilo pak u unutrašnjosti otoka prema vrhovima sa kojih se otvaraju lijepi vidici. Nadalje, iz Zlarina se brodom mogu poduzeti brojni izleti na obližnje otoke, čiji je pojas uz obalu neobično bogat raznim vrstama ribe, a što turistima daje punu mogućnost da se bave sportskim ribarenjem. I uslovi za jedriljarski sport su također dosta povoljni obzirom na maestral, koji za vrijeme čitavog ljeta puše stalno i s priličnom snagom. Ploveći jedrilicom kroz taj razvedeni arhipelag, krajolik se stalno izmjenjuje, pružajući uvijek nove i često začudjuće prizore u najrazličitijim oblicima otoka, otočnih ljesnaca, zatvorenih uvala, te kamenitih i strmih obala.

Kako sadašnji kapacitet ugostiteljskih objekata ne zadovoljava turističke potrebe ovoga mjesa, to je potrebno da se on u izvjesnoj mjeri i poveća. Stoga se nameće potreba da se pristupi uređenju i otvaranju državnih ili zadružnih konačišta odnosno penzionera. Podizanje nekih velikih hotela ne bi dolazilo u obzir, to u prvom redu radi pomanjkanja investicionih kredita, a i zbog toga što tomu rastućom otocnom odmaralištu i njegovim arhitektonskim oblicima tako velika građevina ne bi odgovarala. Najprikladniji sistem bio bi otvaranje malih pensiona to tim više, što u Zlarinu postoji nekoliko takovih objekata koji se nalaze na vrlo pogodnom mjestu.

Obzirom na ograničene finansijske mogućnosti minimalni plan za turistički razvoj Zlarina trebao bi obuhvatiti slijedeće:

1. adaptaciju i uređenje bivše vile Petrić, kao i njenog okolnog predjela za jedan camping. U postojecu vili trebalo bi smjestiti i uređiti jedan moderni restoran sa potrebnim društvenim prostorijama;

2. adaptaciju i uređenje vile Butina, koja je smještena prema zapadu na samom rlu unutrašnjeg kračka otoka. U toj vilji moglo bi se smjestiti oko 40 gostiju;

3. podizanje jednog zajedničkog modernog centralnog restorana;

4. uređenje i adaptacija jedne moderne kavane. Položaj bivše stare kavane za tu svrhu je najprikladniji, jer se nalazi u samom centru na širokom obalnom platou;

5. podizanje novog kupališta čiji je položaj već određen u pješčanoj uvali, koja leži između sadašnjeg restorana i v. Bucina.

Pored gornjih objekata, sa čijom bi izgradnjom trebalo čim prije započeti, i pitanje izgradnje vodo-voda od velike je važnosti za daljnji razvoj turizma na ovom otoku. Obilje vode Zlarinu bi bilo osigurano kada bi se dovršila gradnja započetog vodovoda putem širokih naplovnih ploča i centralne prostane cisterne. Kako je ta naplovnna ploča skoro već dovršena, može se smatrati da su ti radovi već izvedeni 50%. Potpunim dovršenjem tog vodovodnog sistema ugostiteljski objekti kao i samo mjesto bilo bi osigurano dovoljnim količinama vode preko cijele godine.

I pitanje električnog osvjetljenja trebalo bi čim prije rješiti. Danas je mjesto osvjetljeno jednom malom motornom centralom, međutim, već je u izvođenju plan da se podmorskim kabelom poveže Zlarin sa šibenskom električnom mrežom. (Nastaviti će se)

U nedjelju 30. prošlog mjeseca odigrana je na stadionu »Rade Končar« u okviru priprema za takmičenje u II. ligi, utakmica između »Šibenika« i »Splita«, novog člana Hrvatsko-slovenačke lige. Utakmica je završila pobjedom Splita s rezultatom 4:2.

Zgoditke su postigli Bilić u

10., Kuzmić u 18., Radovniković T. u 22. i Grubić u 48.

minuti za »Split«, a Erak I. u

28. i Tambića (iz jedanaesterca) u 53. minuti za »Šibenik«.

I Z SPORTSKOG ŽIVOTA

U prijateljskom nogometnom susretu „Šibenik“ poražen od „Splita“ sa 4:2

Sudio je Stanko Knez iz Šibenika vrlo dobro. Gledalaca oko 1000.

ŠIBENIK: Bašić, Iljadica, Baljkas, Blažević, Erak II., Tambić, Zorić (Cvitanović), Bego, Durić, Erak I., Tedling.

SPLIT: Vidović (Jurić), Metrović, Boban, Ivančić, (Radovniković N.) Krstulović, Baranović, Radovniković N. (Perlain), Bilić, Grubić, Radovniković T., Kuzmić.

Momčad »Splita« predvedenom igrom iznenadila je gledaoca. Ona je prikazala veoma dopadljiv nogomet tokom oba poluvremena. Momčad, koja ima nekoliko vrsnih pojedinaca, igrala je borbeno i sa srecem od početka do kraja. Ova posljednja odlika odlučila je utakmicu u njihovu korist. Pobjeda je zaslужena a mogla je biti i veća, što naro-

dajnacima

Pobjedstvo Jadrana u olimpijskim igrama

U okviru eliminatornog takmičenja za prvenstvo Jugoslavije u jedrilicama klase »O. jola 1936«, održano je u Šibeniku od 25.—27. kolovoza natjecanje za prvenstvo Jadrana.

Pored domaćeg »Vala« još su se takmičili »Labud« iz Splita i »Joakim Rakovac« iz Pule. Ukupno je sudjelovalo 7 brodova čiji je konačni plasman slijedeći:

1. Jure Dragičević (»Labud«-Split) sa 38 $\frac{1}{2}$ bodova, 2. Boris Žigon (»Val«-Šibenik) sa 34 $\frac{1}{4}$ boda, 3. ing. Ivo Boschi (»Labud«-Split) 33 $\frac{1}{4}$ boda, 4. Tonko Pivčević (»Labud«-Split) 32 $\frac{1}{4}$ boda, 5. Fabijan Vidović (»Val«-Šibenik) 26 bodova, 6. Edo Cinoti (»Joakim Rakovac«-Pula) 25 bodova, 7. Šime Antunac (»Val«-Šibenik) 13 bodova. Prvoplasirani kormi-

lar dobio je za nagradu krištalnu vazu.

Prva četvorica stekla su pravo natjecanja na prvenstvu Jugoslavije, koje će se održati u Dubrovniku od 2—6. ov. mj.

Jadran“-„Sošk“ 5:2 (4:1)

U nedjelju 30. prošlog mjeseca odigrana je u Skradinu prijateljska nogometna utakmica između domaćeg Soška i »Jadrana« iz Šibenika. Pobjedio je »Jadranci sa rezultatom 5:2. Pred oko 200 gledača susret je dobro vodio Dobrotač iz Skradina. Zgoditke za »Jadranci postigli su Ercegović (2), Čala (2) i Grbac (iz jedanaesterca), a za domaće lijeva spajka i srednji napadač.

Veliki uspjeh šahiste Ante Bulata

Na polufinalnim šahovskim turnirima, koji su prošlog mjeseca održani u Ljubljani, Tesliću i Čačku, među ostalim učesnicima u finalna takmičenja za prvenstvo FNRJ plasirao se i naš sugradanin Ante Bulat, majstorski kandidat. On je na taj način stekao pravo da po prvi put učestvuje na IX. šampionatu FNRJ u šahu, koji će krajem studenoga biti održan u Zagrebu. Njegov uspjeh je u toliko veći što se je uvrstio među osamnaestoricom najboljih šahista Jugoslavije.

Ante Bulat je mladi čovjek, rođen 1932. g. u Šibeniku. Student je Prirodoslovno-matematskog fakulteta u Zagrebu. Usprkos toga, što često učestvuje na raznim šahovskim turnirima, treba hitno njihovo rješenje. Savjeti za narodno zdravlje trebaju prići sistematskom otklanjanju svih mogućih nedostataka i teškoča u zdravstvenim ustanovama da bi zdravstvena služba zauzela vidno mjesto u našem gradu. Mnoge teškoće i nazovi problemi ovise o subjektivnom odnosu odgovornih faktora. Treba uspostaviti blizak i drugarski kontakt između zdravstvene službe i službe socijalnog osiguranja i rješiti još mnoga pitanja od zajedničkog interesa. Zdravstvena služba treba rado da prihvati korisne prijedloge date od socijalnog osiguranja, kao i obratno.

Naši lokalni organi vlasti u suđenju su državnim organizacijama i građanima, znali su i mogli rješiti mnoge probleme u gradu i kotaru, pa će se sigurno uhvatiti u košići, s ovim problemima, koji su osobito značajni za našu lokalnu zajednicu uopće, a posebno za sprovođenje službe socijalnog osiguranja.

DINU od 8 DO 11 SATI.

JAUNA LICITACIJA

NARODNI ODBOR OPĆINE SKRADIN, OGLASUJE JAVNU LICITACIJU ZA PRODAJU 10 STAMBENIH ZGRADA U SKRADINU.

PISMENE PONUDE SE PRIMAJU U VREMENU OD 10. VIII. DO 10. IX. 1953. GODINE.

INTERESENTI POBLIJE INFORMACIJE MOGU DOBITI SVAKOG RADNOG DANA U PREDSJED-

NIŠTVU NARODNOG ODBORA OPĆINE U SKRADINU.